

Vi gör studier möjligt.

Budgetunderlag 2024–2026

Utgiftsområde 22 – Kommunikationer
1:18 Lån till körkort

csn

Innehåll

Hemställan.....	3
1. Lån till körkort	4
1.1 Anslagsbelastning	4
1.2 Beviljning och utbetalning av körkortslån.....	5
1.3 Bemyndiganderam	5
1.4 Återbetalning av körkortslån.....	6

Hemställan

Centrala studiestödsnämnden (CSN) hemställer för budgetåret 2024 att medel anvisas för följande anslag:

22 1:18 Lån till körkort 50 000 000 kronor

Vidare hemställer CSN om följande för budgetåret 2024

- Beställningsbemyndigande för lån till körkort: 70 000 000 kronor

I enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag överlämnar CSN budgetunderlag 2024 – 2026 för utgiftsområde 22 Kommunikationer, 1:18 Lån till körkort.

Sundsvall den 20 februari 2023

Christina Forsberg
Generaldirektör

1. Lån till körkort

1.1 Anslagsbelastning

Från anslaget utbetalas lån för B-körkortsutbildning enbart till elever vid trafikskolor som har tillstånd från Transportstyrelsen. Målgruppen är vissa arbetssökande i åldern 18 – 47 år, samt personer i åldern 19 – 20 år med fullföljd gymnasieutbildning.

Körkortslån beviljas inom de befintliga ekonomiska ramarna. Ansökningarna beviljas i den ordning som de kommit in och så länge det ryms inom anslaget och beställningsbemyndigandet. Det högsta lånebeloppet är 15 000 kronor. Lånet betalas ut i delbelopp om 5 000 kronor.

Anslagsförbrukning, tusen kronor, 2022 – 2026

Anslag	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
1:18 Lån till körkort (ram)	34 210	41 000	41 000	41 000	41 000
Anslagspost 1, Lån till körkort för arbetssökande i åldern 18–47	29 030	35 000	35 000	35 000	35 000
Anslagspost 2, Lån till körkort för personer med fullföljd gymnasieutbildning i åldern 19–20 år	5 180	6 000	6 000	6 000	6 000

Under 2022 utbetalades 34 miljoner kronor i körkortslån. CSN prognostiserar en något högre nivå för perioden 2023 – 2026. Antal sökande har minskat för varje år. Under andra halvåret 2022 har nedgången avstannat och antal ansökningar ligger nu på en stabil nivå. Lånets konstruktion med utbetalning av delbelopp om 5 000 kronor under 12 månader innebär att det vid beviljning är osäkert vilket år utbetalning och anslagsbelastning kommer att ske. Utan marginal mellan anslagsbelopp och CSN:s prognos finns risk att beviljningen av körkortslån behöver stoppas. Dessa osäkerheter i beräkningen av anslagsförbrukningen innebär att CSN hemställer om högre anslag än beräknade belopp.

CSN hemställer om att 40 miljoner kronor anvisas för anslagspost 1 och att 10 miljoner kronor anvisas för anslagspost 2 för budgetåret 2024.

1.2 Beviljning och utbetalning av körkortslån

Det har hittills varit ett lågt nyttjande av beviljat körkortslån. Av de årligen beviljade beloppen har mellan 45 och 50 procent betalats ut. Prognosen är att andelen utbetalt belopp inom båda målgrupperna kommer att ligga kvar på denna nivå.

Beviljning av körkortslån och nyttjande, 2022 – 2026

År	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Beviljat, antal personer	4 363	4 800	4 800	4 800	4 800
Beviljat belopp tusen kronor	67 445	72 000	72 000	72 000	72 000
Andel beviljat belopp som utbetalas ¹	48%	50%	50%	50%	50%

¹ Inkluderar även beräknade utbetalningar efter beviljningsåret.

En orsak till att andelen utbetalt belopp i förhållande till beviljat belopp är låg är att det är relativt enkelt att få lånet beviljat, men för att få pengarna utbetalda måste kunden ta kontakt med en godkänd trafikskola och ha ett giltigt körkortstillstånd. Många kunder har ansökt om förlängning sent in på giltighetsperioden. De flesta som sökt förlängning har inte haft giltiga skäl och fått avslag. Majoriteten av de som tillhör målgruppen arbetssökande i åldern 18 – 47 år har inte svenska som modersmål och det kan vara ett hinder för att ta kontakt med en myndighet eller en trafikskola.

1.3 Bemyndiganderam

I tabellerna som följer beskrivs den beräknade utvecklingen av åtaganden för körkortslån och tilldelad bemyndiganderam. CSN föreslår en bemyndiganderam på totalt 70 miljoner kronor för 2024, fördelat på 50 miljoner kronor för målgruppen arbetssökande i åldern 18 – 47 år samt 20 miljoner kronor för målgruppen personer med fullföljd gymnasieutbildning i åldern 19 – 20 år.

Ett beslut om att bevilja körkortslån är giltigt i ett år. Beslutets giltighetstid får dock förlängas om det inträffar omständigheter som låntagaren inte kunnat råda över och som påverkat låntagarens möjlighet att genomföra körkortsutbildningen inom beslutets giltighetstid. Giltighetstiden får förlängas med högst två år.¹ Detta innebär att körkortslån beviljade 2024 kan medföra utbetalningar år 2027 vid förlängning med två år.

Beställningsbemyndigande för anslagspost 1:18 ap 1 Lån till körkort för arbetssökande i åldern 18 – 47, tusen kronor

År	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Ingående åtaganden	56 020	31 165	31 870	-	-	-
+ Nya åtaganden ¹	30 955	31 350	31 350	-	-	-
- Infriade åtaganden ²	-55 810	-30 645	-31 551	-31 228	-316	-125
Varav infriade åtaganden av utestående åtaganden år 2023	-	-	-31 551	-192	-127	-
Utestående åtaganden vid årets slut	31 165	31 870	31 669	-	-	-
Tilldelat/föreslaget bemyndigande	90 000	75 000	50 000	-	-	-

¹ Med nya åtaganden avses körkortslån som förväntas att beviljas under respektive år minus beräknade utbetalningar under samma år.

² Slutår för åtagandenas infriande är beräknat till 2027 eftersom förlängning med två år kan ske enligt Förordning (2018:1118) om körkortslån.

¹Förordning (2018:1118) om körkortslån 8 §

Beställningsbemyndigande för anslagspost 1:18 ap 2 Lån till körkort för personer med fullföljd gymnasieutbildning i åldern 19 – 20 år, tusen kronor

År	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat	2027 Beräknat
Ingående åtaganden	1 170	6 495	8 315	-	-	-
+ Nya åtaganden ¹	6 495	8 250	8 250	-	-	-
- Infriade åtaganden ²	-1 170	-6 430	-8 232	-8 217	-83	-33
Varav infriade åtaganden av utestående åtaganden år 2023	-	-	-8 232	-50	-33	-
Utestående åtaganden vid årets slut	6 495	8 315	8 333	-	-	-
Tilldelat/föreslaget bemyndigande	210 000	50 000	20 000	-	-	-

¹ Med nya åtaganden avses körkortslån som förväntas att beviljas under respektive år minus beräknade utbetalningar under samma år.

² Slutår för åtagandenas infriande är beräknat till 2027 eftersom förlängning med två år kan ske enligt Förordning (2018:1118) om körkortslån.

1.4 Återbetalning av körkortslån

Lånet börjar betalas tillbaka tidigast sex månader efter det att beslutet om körkortslån slutar gälla. Återbetalningen startar i samband med ett årsskifte. Lånet löper med ränta från första utbetalningsdagen och räntesatsen bestäms årligen av regeringen. Räntan för 2023 är 1,7 procent. Ränta som inte betalas under det år den uppkommit läggs till kapitalskulden vid årets slut. Ränta som betalats in är avdragsgill i deklarationen. Körkortslånet tillsammans med räntan ska enligt huvudregeln betalas med 300 kronor i månaden. De första låntagarna med körkortslån blev återbetalningsskyldiga och började betala tillbaka i januari 2021. Det är möjligt att när som helst göra frivilliga inbetalningar för att betala tillbaka lånet fortare, vilket också ett antal kunder har gjort.

Låntagarnas skuld, tusen kronor, 2022 – 2026

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräkning	2025 Beräkning	2026 Beräkning
Skuld vid årets början	152 432	166 752	185 222	198 962	207 962
Utlåning	34 210	41 000	41 000	41 000	41 000
Inbetalning	-22 025	-26 500	-29 700	-33 900	-36 100
Avskrivning	-198	-230	-260	-300	-350
Ränta	2 333	2 700	3 000	3 300	3 500
Skuld vid årets slut ¹	166 752	185 222	198 962	207 962	217 112

¹ Skuld vid årets slut inkluderar 18 189 tusen kronor för uppsagda körkortslån och 2 326 tusen kronor för körkortslån med skuldsanering.

När en låntagare trots upprepade kontaktförsök från CSN inte påbörjar sin återbetalning sägs hela lånet upp för omedelbar betalning. Av de 6 500 återbetalningsskyldiga låntagarna har 1 200 fått sina lån uppsagda för omedelbar betalning under 2022. Det motsvarar 18 procent av de låntagare som aviserades under året och det totala beloppet som sagts upp är 11,3 miljoner kronor.

För den som har lånat maximalt belopp på 15 000 kronor tar det lite mer än fyra år att betala tillbaka lånet. Utgångspunkten är att hela körkortslånet inklusive ränta ska betalas tillbaka. Om låntagaren beviljas nedsättning kommer betalningen att skjutas framåt.

I statsbudgeten redovisas amorteringar mot inkomsttitel 4526 'Återbetalning av övriga lån' medan räntor redovisas mot inkomsttitel 2394 'Övriga ränteinkomster'. Prognosen för perioden 2023 – 2026, som avser det återbetalda beloppet för räntor och kapital, är osäker eftersom underlag i form av historiska data är begränsat.

Redovisning av inkomster, tusen kronor, 2022 – 2026

Inkomstkälla	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
2394 (Övriga ränteinkomster)					
303 Körkortslån	1 376	1 500	1 700	1 900	2 100
4526 (Återbetalning av övriga lån)					
009 Körkortslån	20 649	25 000	28 000	32 000	34 000

Vi gör studier möjligt.